

Добрий день дорогі родичам! Менша і сестра
Лена і Любов. Всього було троє а не було і здоров'я
а вам щиро якнайкращого життя. у великій
нечасті. Передаю вам чистосердечний з гарячим
поцілунком привіт. Живу я постарому роблю
на старому місці. живу ще пока постарому
місці. Справити я нічого не справився. Ничт
мене за так що водно виникло у ніччів.
Ну просять дощ і грош дуже великий
недві в Таїраках вдерлися. Стоїзна чи
приїдець сачківся з вами. Мамочка я тільки
увіляю як ви єсь старі. Дуже погано що нема
дома братиків. Мамочко уясіо ви мене смієсь
Лена пропими яке маминя здоров'я. що
ти робим що мама як ви невелиє в
кей. як ви миритесь. Чи і єй час жити? Лена
какимі дванивася. Золотою невелиє.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

*An. Новенко
Анна.*

*An, Komu Schonefeld
über Berlin
Grünau.
Russenlager*

Ort: _____
Lager- oder
Firmen-
Stempel

12

131.

Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer A

Классификация: Колонко
Медтедиг

Feinveerkdu. ~~Land~~

Ponditoller, &c.

Angabe Dieser ist groß 26.

Назву області, повіту і уряду писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинськими буквами

Ан, Кому:

in:

КУДИ:

куда:

Strasse:

Вудая:

Улица:

Kreis:

Kreis:
Plouët:

Район:

Dienstadt

Dienstpost
amt oder

Gebiet:

Область:

Область.

Arbeitsamt:
München 1931

Уряд праці:
Генеральний секретар:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Вітання з великої Тернопіль на Україну добрий
день їй всьому моє дороге маманце пиридаю я вам
своїм низеньким поклон жилаю я вам всего найкраще
всім світі і пиридаю тобі моє дороге сестро Аде
цілюю я тебе щирою тисну разів в щічці
губки якую твою правую руку к своїм серцю і жінку
твої здоров'я і щастя в твоїх молодих золотих літах
і пиридаю те моїй дасусі низенький поклон і усім
сусідам - родичам - подрузам - і мої курмі і сліхай
випиши роете і прошу прописуйте яні у вас на Украї
новості і як ви живите мо у вас сестри у вас сестри
то випишіть мені зо з трошки я роблю в жидів
напхати удірати трохи зростаю робота
ни важна я вже нічого я дуже давати окурати
одежду стала давати хазайка мені з латів да
з спідниці і костюмки тухлі і одну пару чобіт

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Fritz Fricke
Leipzig

Ort: Magdeburg
Lager- oder
Firmen-
Stempel
Gr. Friedrichstr. 26

Absender:

Надавець:

Отправитель: *Боренко Меланика*

*H. Mr. W. Meyer, Hamburg-Em.
Farnstr. 54*

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

*Здрастуйте дорогі рідні
наша мама брати і
сестрички. В перших
строчках свого писемка сооб-
щаю що я живу поки
що і здорова того і вам
малаю. Писем я вважати
получили усе аж бачи
зодкритки і писанка
живу по-наміс-що жарко*

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, *кому:* *Боренку Меланику*

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця: *пр. Мєї Українки №5*

Улица:

Kreis:

Povit:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Україна

Ірролевський

Луганськ

Ірролевське

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

голодять ниголодую того нигого и сліди мамки хатас
ви у мене питали чи є хто з Кривевицьких може
це і є ко нибачу нигого. Свободні вранці проводиш
тіпешки в з.а ви в мене просили фото-карточку ви
спрогнорифірують то витягло і витягли мене за руку
але було цюжа таме а самі і тут нипокружася
ниполучало. А ви од любі Мамаровичової нибудь
писали. Ну міні усе жаряно писати ніколи написати
успішно у повинного ладато у успіху ну це нікого
успішно тільки нисуржес о донівці од вас ~~ни~~
що забула я з вас картоток узять це нисуржесов-
ннннн Бо я про її дене і ниг ууууу. Но стем досвід-
целую пренно маму пачу брата і сестринку со лбож-
ни передавайте привіт подружкам і родним. Успіху оууууу
писано 23 серпня
ли соловей лена

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: Malashka Holenko,
п. Адв. Herrn Walter Meyer,

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Hamburg-Fn
Fernsch. 54

Absender:

Kolec Michael

Wohnort, auch

Ferndorf

Straße, Hausnummer, Geb.

Stockwerk oder Postschließfachnummer

Kanton

Postkarte

mit Antwortkarte

мама брат Витя и
сестра Маруся моя
моя Люба Коля.

Впервые срока я
сознаю вам что
я жив здоров и бо
и вам желаю.

Папа я доехал
безопасно. Папа
моя сумка у конюхи
и сумка была в Перемышлях
там была нас с мамой.

Kolec Zakow

Sumskoja Giebeit

Achturski Bezirk

Sehrabe Horobinska

2. Ахтурка сунской
однажды 1941 г. 20.01.41
ка 1-2

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Пол. Солдату Яков
Григорьеву.

Тато працював в Австрії
рабштау і на цесо-разработкі
жилимо ми влітку працювали
од 6го утра, до 6го вечера.

Роботаю я влітку 5^{ти} неділі ко-
робота тяжала, за те і кушан
дають хорошо пачаєм кожну
суботу масло-ковбасу-сахар,
муку-макарони-солі, і кожний
вечір 5 літрів молока на 6^{ти}

человек. Мати самною оди
схтирської ~~жової~~ хлопців з 8
сотами Маруцеско Фидрей.

Мати була нам 17 літ
цетими піджакох білу рубашку
труси, мати за мною небезнако
мив я живу хорошо, тільки
табак уже докурю, писавби
~~до~~ ще так ніначай з тем
досвідання передавайте прівет
всім моїм товаришам, досвідані

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Tanja Holzer
Gesamtschaftsleiterin

Hamburg 74

Alsterkrüchensee 38

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

30/III-43

Зорькугоме горно Коль

Коль і Катз сьогодні в

опривієм Тимань

Одержави вашу откритку

вн її тисяди 28/IV

боже як довго влітати

ішла ти ще в цензуру

провірки поховану змат

стияи горним нікого в

не могла пощезти, я

ам задосадишувати

Postkarte

mit Antwort

6 6

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Komu:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Povit:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Nikolaj Tschuk
Achtycka

Yogobiewska 110

Asturski

Symtskaja

але дуже рада що мама з вами завжди, що
вмісті були ви в татки? так, з дуже важ-
на за ваше турбування моєї мамі, просить
її бути спокійною, а ви також не думайте
багато мислите мирно не падаєть, тільки Єрї
від мисль що зможете, сьогодні іти і па-
те бо нашім мислю приїде
Катя з мислю по старому, знає що було ч
е у вас, але ви не можете знати що є
у нас тут, а все ти догадайтесь, істи сім
гарно пока війна в магазинах купувати
фрукти и друге вообщим мислю не много
здорове нікого, робю на старому місті
А тепер прошу вас написати все за себе з мислю
досвідання осталося, додам не подат скоро, як буду
мислю то може, а ні то це война бійно коор.
Здоров'я вам, радості, здоров'я, знайомих
Благодарю вас моя, додам за вас, здоров'я.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Tanja Holzer

Gemeinschaftslager

Hamburg FU

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Alsterkrugchaussée

385

Ab sender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинскими буквами

An, Komu:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powiat:

Raion:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ваша дора, сестра Мама
привітуети и ждаєт
всего хорошего в вашей
мизме. Мама багато
милує вам откритом
своєго дому и от вас
немаєт утера пошлени
от кати. Вони ще в
1943 місяці

Achtyrdia
Pokrowskoho
Achtyrskoho
Lutskoho

Думаю рада и пишу сегодня вам и Ан
по открыти. Моя мамушко не ходит к мен
в отпуск до сих пор думаю валяюсь как а я
вернусь як закончить война, прошу дернитесь
не волнуйтесь берите себя, Вову а я вернусь
Мама с Нодей моя переписывалась она пишет
хорошо, я сейчас тоже не плохо пишу.
В добрый час сказать я только читаю и пишу
спать думаю о вас, с группой все хорошо
переписываемся очень часто, мама я знаю что
у вас делаются но у нас еще лучше, я еще
никогда не переписывалась как в этот момент
Мамушка дорожит у нас удобна ну ничего.
Прошу вас писать мне все все я жду
Доброй ночи целую вас как дочь мамушко
Вовушко как хочу увидеть вас, Вовушко целую
Доброй ночи пишу писать Отвечайте мне

Deutsch u. auf der Linie schreiben! | Писать на линях! | Писать ясно и только на линях!

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Tanja Holzer
Gemeinschaftslager

Hamburg FU

Alster-Kugelschuss

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Отравитель:

Училище № 2
Валентина Ку

Lagerstempel
mit genauer
postalischer A

be Goerdal 299

1911

Назва области швајцарског Уреда прав
 дикова, који је извршио бундзми
 Елтон, области и бюро труда
 давати латински бундзми

Ан, Кому:

in:

КУДИ:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Floruit:

Район:

Dienstpost-

Dienstpost
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeiter

Arbeitsamt:
Ungar sprach

Бюро труда

Бюро труда.

20 августа письмо от
вашей дочки было здра-
вствуйте мой дорогой
родитель мамочка сест-
ринка. Да пусть са-ма
во первых строках моего пи-
сма я вам скажу о том жива
здорава письмо я ваме полу-
ю тогда писали много
я получила 21 числа

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

приймий та обійми ^{принимай и обнимай} сестра люба вибдінаєтесь що я вам не вислала
 дорогий мої родитілі я вам вислала 5 фото карток
 моя незнайо по тому ви не знали дорогий мої род-
 ітілі мамочка сестричка луса сестричка таточка
 якби знали як я скучила без вас як я хмуриду-
 у країну мамочко коли десь мої буди
 уїсиди пій на верні уїсиди неїсиди уїсиди
 луса неїсиди оїсиди проїсиди оїсиди
 висиди заїсиди аїсиди оїсиди проїсиди оїсиди
 оїсиди зїсиди кїсиди неїсиди дорогий сестра луса
 мій якимудро ходишудат дасїсиди аїсиди уїсиди
 мамочко моїсиди наїсиди неїсиди уїсиди
 дорогий мама приймий як є ваше здоров'я дорогий
 тата луса піїсиди поїсиди пісиди проїсиди по
 востїсиди поїсиди доїсиди оїсиди ісиди оїсиди
 неїсиди оїсиди як соловей літа

Absender:
Надавець:
Отправитель:

14
Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germania

An, Кому: *Yelisschewskaya*
Valentina 1941

Ostarbeiterlager
Berlin-Zehlendorf
Goerzallee 299

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Лист, від твоєї подружки
до своєї подружки дует
Дує! Добрий день, вітаю
радо, низенько вклонюся тобі
ти мене забула зі мною
ліюся. Дує! Якщо ти мене
забула то прошу згадати
так як з тебе ізо дня здум-
ки не спускати. Дує! Все тро-
першим долом повідомляю
тобі що я до наєтощо
зачу жива здорова

Postkarte
Antwort
Name, Straße, Postamt, Kreis,
Provinz, Oblast, und Bureau, und
Postamt, Oblast, und Bureau, und
Postamt, Oblast, und Bureau, und

An, Кому: Olena Holinka
in: Ukraina
куда: Lankichka.
Straße: Hedygarlow.
Вулиця: Hedygarlow.
Улиця: Hedygarlow.
Kreis: Hedygarlow.
Повіт: Hedygarlow.
Район: Hedygarlow.
Dienstpost-
amt oder
Gebiet: Hedygarlow.
Область: Hedygarlow.
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Живу пока жарашо роблю на кухні ну тільки плохо шо
розлучилась з своїми дівчатами незнаю де хто є зсама
роблю в хазяїна, а в нашому селі маляка ополонкова
а у другому селі члм від мене дует гужиха ну ми бачимо
що не ділі. Дует дорожа сестро отисуй цей свої новості які
вас є і всю свою писот як тобі пишеться як я поїхала
Дует! Минув ~~рік~~ місяць минув і другий, мище ще рік
мище і другий не буде в нуні уще нас, але загадай дует
нам минулий час. Дует передаю з тоби і твої мамі
душевно чуето сердешной привіт і пиридай дует
мої мамі і братикам від мене привіт і велики
дівчатам і хлопцям. Дует пишівалось що перше писав
пишу тобі бо мені тільки з влісню можна писати
Дует ну і з цим доведіаю кончаю писати, а серце має
ноа тебе увидати. Довідаюся. 23/IV-43 р. Намі Соїм.

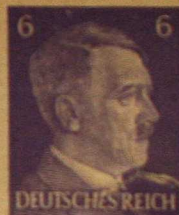
Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: *Katzja Holinka.*
Karwenbruch Kr.

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Neustadt ii Putzig
W/PO

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leihpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

А
Голінка Мина

с. Курман
Недрихайловского
у-ка

DER FÜHRER
KENNT NUR KAMPF,
ARBEIT UND SORGE.
WIR WOLLEN
IHM DEN TEIL ABNEHMEN,
DEN WIR IHM ABNEHMEN
KÖNNEN

Postkarte

АБ

Україна
гоф Курмань стагт
Недрихайлов лебест
Сумы

Голінка Мина

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

[illegible]

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Uliana Golowatych

Stüsseldorf Postfach 530

Lagerstempel

mit genauer

postanscher Angabe

16/III 1943. Здравствуйте

дорогие Машенька Машенька
Григорий Колесник. Во пер-
вых строках своей открытки
я вам сообщу что я
жива и здорова того и
вам желаю. Живу
по старому как и раньше
работая в канцелярии
корреспондент как и раньше

Postkarte

mit Antwort

Назв. области, повиту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому:

Golowatych Ljubek

Schostra

in:

куди:

куда

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Kiew-straße 13

Zurück

Summe

не спешите писать Тоговар от нас счастливо выехать
назад до се

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraдно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

но ^{наше} уже немножко лучше потому что в городе
много коего купит помидор картошку и прочие
В воскресенье 15 числа я была у Вербухой и Казановской
они несут хорошо. Сдала уже давно получала
эткнотки. Луко и Харитоненко ^{наше} тоже по старому откры-
сдала тоже давно получала. Ой вас я тоже
уже давно получала старый. И уже 2 недели вам
не писала ^{у меня} чтобы открыток. Письму я не получила
И больше не высылайте потому что вы не дождёт.
Погода уже великая. Прогулки тоже по
прежнему. Я уже вам все написала 2 своих фото и
хочу чтобы вы мне выслали фото в ответ. Если
будет так в Германии то пусть обязательно пришлет.
Передавайте привет Вера! Вера! Вера! Целую вас крепко
Завидание Тоговар

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Deutschland

An, Кому: Uljan Golaratuk

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Diefeldorf
Postfach 530

Absender:

Uliana Colowatsch

Rüsseldorf Postfach 530

Wohnort, auch Zustell- oder Leihort mit

Ostpreußenlager

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
mit Antwortkarte

Ukraine

Твоя все мое
о тебе мое все
и хочу вернуть.

Передайте Прубе
всем Тареевским родичам
и меня Киму

Зачување

Товаре

Colowatsch Jarak

Плеска

Bez Jampol

Cebiet Summu

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Uliana Golowatsch

Hörselberg Postfach 530

Wohnort, auch Zustell- oder Leiharztamt

Ostarchesterlager

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
mit Antwortkarte

Ukraine

Твоя все мое
о тебе мое все
и хочу вернуть.

Передайте Прубе
всем Тареевским родичам
и моему Киму

Зачужаю

Товари

Golowatsch

Плевка

Bez Jampol

Rebiet Summu

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

22/III Здравствуйте дорогие родичи. Передаю
свой Талановый Грозный привет с Запада
Германии и желаю вам всего наилучшего
в вашей Украинской жизни. Я пишу по
рекоменду как я думаю вы уже знаете
Сегодня мне выходной день. Я ездила до
Головач Анастасии она находится еще
дальше от нас туда к французской Границы
ехала я до ее туда 2 часа поездом и 15 минут
трамваем. Когда мы встретились то нам
не верилось нам казалось что это сон. С ней
всех с Талановки 11 человек. Шур Александра Демченко
Таня. Ковтун Федора Гурик Таня Вуян Вуян. Виктор Морис
Пикаренко Фрида, Кистень Людмила Демченко Таня они
пишут так же как и я. Дядя Иван если вы будете
здесь то обязательно заберите маму и я еду

Absender: **Deutschland**

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Düsseldorf
Postfach 530
Ostarbeiterlager

Postkarte
(Antwortkarte)

Deutschland

An. Uliana Bobowatsch

Düsseldorf

Postfach 530

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Ostarbeiterlager

Ferd. Hollowsch

Abender

Stad. Friedhof

Wohnort, auch Post- oder Leitzahl

gerbung

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

in G. H. H. H.

Postkarte

Ch. Hollowsch

Ukraine

Lumne

Thurnipja 4

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

DER FÜHRER
KENNT NUR KAMPF,
ARBEIT UND SORGE.

WIR WOLLEN
IHM DEN TEIL ABNEHMEN,
DEN WIR IHM ABNEHMEN
KÖNNEN

[illegible]

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Ганна Таровенко

4551

Ribnitz i. M.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Gemeinschaftslager der Firma
Walther Bachmann KG

6/ix-43р. Здрастуйте мої
дорогі рідні! Тата
Мама і сестриця
Даня. Посилаю з вами
доброго здоров'я і благопо
чущ'я з вашої домашньої
книжки. Папа! Ви обіця
їмте, що з вами не пишу
ніколи, з вами пишу коже
ного разу, а того ви не

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:
куди:
куда:
Straße:
Вулиця:
Улица:
Kreis:
Повіт:
Район:
Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Ганна Таровенко
Jastrubenne
Matjogin
Chotin'skyi
Sum'skaja
Sum'skaja
4551.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши вразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

получають і не знаю, чи може воки передоходити
до вас і не зможу. Ганаша! Напишіть мені
Ігорів адрес якщо у вас є тоді буду його
тут шукати і я йому писатиму пісьма.
Ганаша! прощайте мені як ви дома живете
хорошо чи погано, за якою ви не дістокуєтеся,
і живу пока здорово, а як там буде не знаю.
Ганаша! і вам посилаю свою фотодокладку
на пам'ять щоб ви дивилися на мене і згаду-
вали яка я є, ваша дочка Катя. Ганаша! якщо
можна вам сфотографуватися то сфото-
графуйтеся усі в трьох і вишліть мені
карточку. Ну пока все пишу більше нема
міста. Довідаюся поду від вас відповіди.

Absender:
Надавець:
Отправ

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Ribnitz i. M.

Gemeinschaftslager der Firma

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

~~*Walther Bachmann KG.*~~

4551

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Головенко Поліс

Ostarbeiterlager Fleutendorf

Neustadt-Glewe/Mecklenburg

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte
mit Antwort

Ukraine

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
латинскими буквами

Ap, Кому:

Головченко Михайл

in:

Константиноградський залізнич.

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Poselok 1 maja

Chotinzi

Summi

Ukraine

Бисано 31/8 Август 43г.
Бисано Головенко Поліс
Добрий день м.м. ветерану
где получите мое откры-
тку и передаю я вам свой
низичини германской
привет еще раз передаю
Бисано м.м. С. Мони
С. Мони С. Муси закон-
рою я отныне смущаю
и всеми зовами кожда

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Дома была то один одному дали завредити но
тепер если бы увидели то бы согласна сразу и у
рети. Бапаши и мама я от вас получила в подарок
я отики рада что вы прощали и забыли что я на
чуждой стороне как узнаю слышна куда ветер
поймать тогда и приехал я мама почему вы
ни не вете у своей жене ты можешь пристроить
так что и места ни знаешь где стоял двор
пропущте что есть свои дела и пригласи
тепер остались я как зду мою провину живу
то я знаю что вам тяжело жить тем не менее
я думаю что у вас и кушать нечего можно я
останусь жить да можно когда вернусь а вас не
судить и кастык я вам послала фотокартину
на вес роста у меня давно куда свидание останки жила
жалею вам перечислить все и увидеть вас догана паля

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Holocausto Polja.

Ostarbeiterlager Fleutendorf
Neustadt-Glewe/Mecklenburg

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Головеко Ванка

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Lager Ost
Steingutfabrik Colditz
Aktiengesellschaft
Colditz / Sa.

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Назон, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Головеко Ванка

in:
куди:
куда:

Ukraina

Straße:
Буляця:
Улица:

chutir Sacharenepi

Kreis:
Повіт:
Район:

4-n Schtepinewskij

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

oblast Sumy

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Здрастуйте друзі мої
Наша і наша дружина і
сестрички і племінчик і всі за
природу їм написати вам німо
тільки в одній мові нова на хох
жива і здорова і передо з вами
Всі давнідавні сестрички і брати
одвітований предмет від изирав
серед і надало вам в сорокати
кращого в своїй новітній своїм
дітлами і маринками і з мови
братів і сестричків і моїх
3/8. 48. 1915.

Absender: *Уолоуеро Местир.*
Надавець:
Отправитель:

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Уолоуеро Варка*

Colditz

Deutschland

Lager Steingutfabrik A.G.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender

Надавець:

Отправитель:

Melacha Holowno
C. u. V. Postfach
Vellert / Rhl.

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

St. Be:

Т. а. м. я:

К. м. я:

Kreis:

Район:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Головко Степан

Сутужа Gebiet

Talsirskij rajon

dorf Slovodka

Ukraine

1943. 20. 6. Вериснене писмо своєму
Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraźnie і тільки на лінійках! Пиши ясно и только на линиях!

брату, сестричці і онисіях. При-
скаю я вам свою живу здоров-
я вам того ж доброго
жизни. Наскільки місяці
і наші роботи життя. Ой ж
пожана нощу сильні вітри і
дощі. У нас ще нічого. Коли то
сорок п'ять років ми нічого
і вважало я вам понизкою
поклому стільки онисіях. У нас
милосердя. Наскільки соні толі
ж тривалим. Марціє. Наскільки
житами. Володі. Ізо мною. Вам
і татко. А сестричці. Наскільки
но. Зв'язка. Я думаю. Як то
вважало. Вам так ніколи

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort o Германию

An, Кому:

Коломко Мелашко
C. U. S. Postfach
Vellert 17112

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Deutschland

3655

32

Absender:
Надатель:
Отправитель:

Holowko Nikolaj
Barak A. Sr. 6

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Ostarbeiterlager
Steyerberg
über Stolzenau / Weser

Postkarte
mit Antwort

Назву области, области, уезда:
написать латинскими буквами
Район, область и уезд:
написать латинскими буквами

An, Кому:

Holowko Marija

in:

d. Woronisch

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повит:

Raion:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

~~Schostka~~

Sumy VII

Ukraine

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши внятно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Добрий день ілі вечір дороге родителі Мама. Андрій.
Наді, Янкі, Миша, Вова. Я нахоплюсь знов здоров'я
одкрітку получив. за которую тобі огені дякую.
У нас погода хороша. Мама золотою в Мартиненко
Злучино терпимий живем вогнем баром.
Мама я вас прошу щоб ви в нас хоті одну
посилку тобою. Я получив одратки воронцовою одкрітку
вона тині по получилі і здалу одкрітку. Но я вас прошу
мама передавайте привіт бабусини книжничці
Механіки і хай вам вони написати одкрітку
я їм написав по не получив дороге родителі крошу
ще раз вас не забувайте маме нічого
покаже ато миті скучно маме скоро
вишлю фотокарту вам сест. Ніколай Толачко.
29/III 43

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Holowna Nikolaj

Baran A Stube 6

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

~~Ostarbeiterlager~~

Steyerberg

über Stolzenau / Weser

Absender: Yolovko Michael

Post-Ponnetback

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
 4 end 31 Stiermarcks

Strasse, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

мист 4 / III 43 року
мист. од Голубка мих.
Водний день і добрий
на дороге і много дво-
жителя тима і терни
Завсе чим писати
миста дозволю пригиз-
дати мой папко-гара-
ний привіт, і пригиза-
ють ти в здоров'я папко-
гиза на Запад в авет-
свої папкий привіт
той і твоя зустріч
тако і твоя зустріч
руки і твоя зустріч

mit Antwortkarte

~~Comptroller Secy.~~

~~Sunny Glist~~

Bei Schtyrka

Postfach
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Ворога і свого уважати
дитка. Ми ж при за все а
ноччю визнаю чи ви жми здорові
чи всі ще живі чи не похили
гач в германію мого влітати
то не спортивного дома. Ми ж
може ти дитвасид узя
написав тобі листа то дай
мені ответ який надбуд дох писав
додому і до тебе пошлю і чи
ви там не подумаете чи не пишете
ти ответа. Ми ж скажи свої
сестриці дай що нехай надбуду
він і надбудувати мене і писати
мені листи. Баби а нічого
не ноччю тільки тишати мені
листу. Воя тут дуже суча
тако да свою розіною і зародити
і за свою диткою гачею с.
пирідай бабі привіт дох
дуже и дуже сучи. ба а
дех в здоров надумат німа
снотти а тільки и думати
про дачі і про вія своїх
друзей. Стини пока довідан
жмуться право руку і ієр
ціну нещотно раз, позай
пирідай привіт, сестриці
і свої отарусі (мама)
і свої родичи. Довіданія

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Lolowko Natalija

Wohnort, auch Zustell- oder Leihort:

Berlin-Reinickendorf

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Lager Schillingstraße

Письмо получено 31/VII-1932.

Здравствуйте мои дорогие
папа, мама Оля. В письме
сказано, что вы не можете
сходить, что я не могу и
забота моя и вам не надо
мне и на самом деле
как вам уже известно.
Сколько у нас забота
я на работе и мама
Мама очень мне рада и все
полезно я с радостью и
гарантирую вам всего

Postkarte

mit Antwortkarte

36

Lolowko Konstantin
H. Lobodin str. Poroskaja.
No 10.

kreis Lüneburg.

Arbeitsbehörde

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

ти багато каросно картички и помногу сувени
картички и каросно багато једног ту једног бага
то но ми ја не јмо тога, што он по картичкама
мамо откудот све ја би пивинде де роде нама
и јама скупина без вае изохити, додому. ми кум
што недавно била отпавла в Германију минимално
појаву у Германију. нам Германијава нама прилапа
тисмо из Германија роде вола у казана из вазову
и до Касов вецера. Ја вие скупина и без брџине Ваи
ајока и ваи тивни и немас, ја по прокуте про бога то
откудот. Ја ми то и дома корова, и немас. ајо
приликов з тивну. тивни ја тивну скупина и родичи
Катини то и немас Германија от Маруси тивна. Ми и
не кумо. Ја вам послама откудот, фотографију. но не знао
и ва и поштом. у нас новосте немас тивних. Ну сам
додвадана, илудно криво вае. Гараде привет Муд и Ваи
Гарадавајте привет уени родичам. Мати и Ваи деди Јид
Ваи, Каи, Моди тивни Ваи. и. Мати и. Ваи и Ваи уени
и поздравам. Ваи, Маруси Ваи Кесни. Маслиновци Ваи. Јуи и.
Ја Маруси и. послама откудот. нуду от ваи ответ.

Absender:

Golowko Konstantin,
Porrowskaja № 10.
Kretz, Leningrad
St. Sebeclin.

Wohnort, auch Zustell- oder Postamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Golowko Natalija

Lager:

Berlin-Reinickendorf
Lager Schillingstraße

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

лист 3/18 вересня 1949 р.

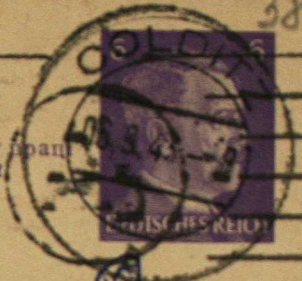
Postkarte

Lager Ost

Steingutwerk Colditz

Aktiengesellschaft

Colditz / Sa.

38

An, Komu:

Уолошкю Оксеню.

Зичаїна

chutir Sachachenzi

rajon Ichterineskij

oblast Lutu

wolost Pawelenku.

In:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

лист як ізвєсно отвашой родни
Завска Оксеня свиридовна до своіх род.
Завска прісі В. і Завска цїї нависли
добрий ден май родні невести зван
пиридато свої честі сердечний і щастливий
привіт і добрих і своїм родним тїм і
каї вас і свої тїм і щастливий і хрещені
галочки і своїм братикам родним
і своїм кумові прожати канонавіну
купи цукрі і сіхнамі вас і дєдкам
і дєдкам і таткам і своїм дїдам
і всім родинам пиридати те щастиве
привіт болячому і здоровому

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!
~~нувше пока насолодний ден мнѣ~~ ~~нукаданъ знѣнаго я буду~~
купісію і ~~у~~до пропущію мнѣ як витан тепер проши ваете
насолдний ден чим ви пишастеся там ли тут пишасте
так як вѣридуєт третану но або цѣй хуше ну виднате
яким шим по водені в свої хору плоху цѣлаю рѣданю вѣ
ну вобше воемо мало ну внає дубатот гати здаєт до краю ну тепер
собіцѣю вонку оксені ~~у~~дѣлѣхнѣ дочка пошла на дѣ вості
дочкою родного папаші і воровка дує і павленко дує і двіштені
отай і товариши тех пішми ~~в~~шпиє я все знаю що ~~дає~~ ^{вона} єст
нає зуєма своїми пирипцѣмѣ пісмані тільки того що ви
нидані моє адресті мамайгаі щоб вона мнѣ всопчала
продані попрошу і вѣс щоб виписали мнѣ откритки здаєт
боє одну тільки наущина ту що цѣя писала вѣтравнѣ ото
білме ни наущинає тає так дуже скучила що ходби мнѣ кождо
словечко здаєт пошѣт ви знаєте я ірє в цѣмѣду краю шитѣ
і дуєт я ~~с~~дѣлаю за дѣтми ~~за~~каєт ваете і ~~з~~а дѣтми ~~на~~ко ~~у~~дѣлѣхнѣ
вѣне пісєго ~~о~~тѣт ~~в~~радоі і тільки ~~з~~иуєт і ~~з~~вѣнѣ тає пошѣт ~~в~~оєт ~~та~~
пошам ~~з~~апоєт нуєт ~~мнѣ~~ ~~д~~оєт ~~д~~анѣ ~~х~~оду ~~о~~твѣтѣт ~~я~~ ~~з~~а ~~в~~сѣмѣ ~~н~~ета
уєт ~~мнѣ~~ ~~к~~ирѣтѣ

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Головко Приска.

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини
Antwort in Germanien

An, Кому: Головко Оксенія

Colditz
Deutschland

Lager Steingutfabrik A.G.

Or
Lager-ort
Firmen-
Stempel

[illegible]

Absender:

Сумская обл.ст.

Вулиці 7-11.

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Почтовый ящик.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Peter Holowinski

f. Bomer Wagner

Peter Low f. Zerant

Karl Pankl

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надатель:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Holovnja Lysha
Lyst. Benzin
Kz. und. Post 10000
Westpreußen.

Письмо 2/III-43р

Здравствуй родненька
сестричка Анюта письмо
тебе от сестры Луизы. Те-
перь сообщают как я живу,
я живу в нана, работаем
полевые работы убираем
мед [REDACTED]

Кушай
дают три раза. Анюта
мне было жить хорошо дома,

Ukraina.

Postkarte

mit Antwort

Назвать области, посылать и у нас
писать латышскими буквами
Район, область и бюро труда
писать латышскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Булац:

Улица:

Kreis:

Povir:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Klenenro Suma.
Dozenkirka A
Kreis Mala Woschka
Lebedynski Reon
C Suma oblazt.

а тутъ же лучше. Анюта мы живемъ в Польше в
городе Кошице от города Вишница село Бенин. Было
намъ три комиссии в города Терешини и в города
Ахдыни. Анюта я догнала жмукнув в Кошотине
мыслима Ярошенко и Василь Лобанов, а Ешко Гукотъ
остался в города Терешини и некую вернулось ни
нет. Анюта если примет письмо дуни то напиши
мне адресъ. Какъ радостно человеку здивники с мехе-
рика одна срядущок и 2 чужахъ мы с Платой вместе и работаемъ
по полямъ. Анюта намъ выдала подва одеяла больше нашего
Юра пиши какъ живешь и какъ поживаетъ Плате и
забудь цыцъ ихъ замена. Анюта неслей жж и смори я
душе соскучилась дуни. Юра передо мной привет в селъ роз
намъ и знакомы мы жмукнув. Намъ много работы но не такъ
отвѣтъ пока до свиданья оставлюсь и здорово

Deutsch u. auf der Linie schreiben | Пиши ясно и только на линиях |

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Holomnya Lycho
gut Bennin.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Kr. und Post
Konitz Vestpreisen

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postanscher Angabe

Postkarte:

mit Hinweis

На эту область, повину і уряд праці
используйте латинскими буквами
наименование области и бюро труда
используйте латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Soufflen Ruda / Lenina

~~Log Chotenie~~

~~Stadt Sami.~~

~~ukrain!~~

Дорогий Володимире!
Ваше листівце надійшло,
моя душа, мій серце, мій
огонь мучився, мій брат
мій! Мій! Мій!
Першим болевим повідомлен-
ням я був згорів, а
Ваша милага, всемо пан-
мислює про Вашу життя

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

и здоровье. Хотя и к кому-то от Вас уже
два ~~два~~ месяца, но Вам пишу через двадцать
неделю. Также написала маме, Вале С. Марусе
Оле, но ответа ни от кого, до сих пор.
Ожидаю день от дня, час от часа, лишь скучаю
за Вами, хочу увидеться, но концы ни какого
не выдать. Здесь уже начали жить, очень жарко,
внезапно мне хочу купаться в море, очень
прежасно там. Если приеду - то все расскажу
и маме, и кончаю свой маленький листик, жду
от Вас ответа, пожалуйста, мне не так
будет скучно. Передаю Вам свой чистосердечный
горячий привет, также привет моим сестрам и
племянникам. Любящая, прощаюсь с Вами и
люблю Вам крепко, крепко. 4/III 43 г.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Fre. Katja Holowinski

Hermannstr. 17.

Ostseebad Rixhofsau
-West.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Deutschland!

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Raion, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Raion:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

За 3 км. роблять у заз-
їнів Мирошникенко Іван
Шуліма Іва. Руденко Олекс.
Коковаленко Андрій. Вони
в київсько до нас приходять.
і ми до їх родим
дів з здоров'ям і вам
жмиаю пока досвідання
пошкореї отвіст.

І.Т.Коломий.

46

6

DEUTSCHEN

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Открытка пуцена 6/IX 1943 року
Открытка от известного вашего сына Миколы
Здрайствуйти папаша й мамаша пиридаю
я вам свій низенький дужес скупий привет
Во первых строках я сповідаю, що я знахожусь
в Германії рбмо в хазяїна житв ніого 5 раз
на день їм ну робота важка по сусідські у другого
хазяїна роби синьенко їван і спатрокату їван.
ну пока все. Опишіть як там ви проживаєте
чи дано їм їда чи ще живиб батько чи вже
живиб вбрали. Опишіть все. Як получите мою
открытку то цю открытку що я до вас написав
одірвіть а на ті написиште мені ответ.
Свій адрес. буде написаний только напишіть
мені ответ.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Albert Gandel

in Göltzenhof

Württemberg

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Kreis Ohringen

für Nikolai

Goloworenko

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Kuchmanga ne zhyvay
 med. iyo i mak
 nasamo kamyasa
 niemo, dyne stymi-
 na voboro 10 minut.
 miasaz
 zilyu i vas i zemu
 krenko pravos
 pyly.

DER FÜHRER
KENNT NUR KAMPF,
ARBEIT UND SORGE.
WIR WOLLEN
IHM DEN TEIL ABNEHMEN,
DEN WIR IHM ABNEHMEN
KÖNNEN

Postkarte

24 Lolodenko Natalia
Ulanowski Rajon
Dorf Ulanowka
Istraße Scheremnowka
Sumgka Oblast.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postfach/Fachnummer

Письмо, писане 12 IX - 43 року.
Здрастуй родная мамаша і все роднине.
Передово я вам свій гарбний привіт,
ділюся, що я живу здорово і
вам скажу, роблю здорові речі і
в. писав і писав, прийшла при здорові
в негіву, і давав писати з турботи
починає поратув. мамаша писав поки
не хоче писати писав так мамаша,
бо я пишу кожного місяця двічі, писав
ба от вету писав тільки двічі писав
роблю менше і обличчя тільки двічі писав
вибираю. підготвується до вас, картошку
не дуже гарна погода до зимы, бо в нас
кожного дня. Письма які в. вас писав, писав
які не дават з какою картошкою адрес
і мама, що я не знаю куди адрес писав
передово вам писав всі свої подруги
одіко і мамі які всі дават і мамі в не-
ділю, що дає їм, як до рідних дає в не-
ну поща до вігані і передаваті всім роднине
привіт. пишу от вету как со всеми лета
прошу мамаша от веті.

Absender:.....

.....
Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

.....
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Nach Luftangriffen

keine Privatgespräche
am Fernsprecher! Du gefährdest sonst
luftschutzwichtige Gespräche!

Postkarte

Zolofenb Larline

bei Frau Guwatzen

Niedergostorf

über Gütebog.

.....
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Голодна

Марія

Lager Stadtrand

Duisburg / Deutschland

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому:

Лукія Голодна

доу Семенавка

Ліповодолинський Р-н

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ізмаїльська Област.

Зокрема мамонко зилі
забути про мене і моїх
откривати писати і я
мамо прошу моїх
лишній карточки іовине
своїй родині івмаіорид
карточки і листи
як івмаіорид івмаіорид і вмаіорид
знаю мамонте і вмаіорид
ноя і вмаіорид і вмаіорид
і вмаіорид карточки і вмаіорид
і вмаіорид і вмаіорид і вмаіорид
і вмаіорид і вмаіорид і вмаіорид

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Holodny Omelko

Willem Hauff
Wanderer in Rom

Ambst. an 6.

6 Вересня 43 року
Добрий день
дорогий усина і тождоро
стиму що пошукати
сього миста і миста
в своїм сирій привіт
сеску Беті Дочці мамі
і побі зменю Галльові
і мітисі Я. М. М.

Postkarte
mit Antwort

Назву області, нову адресу пошти
писати латинськими буквами
Район, область, і бюро пошто
писати латинськими буквами

An, Kom:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Raion:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

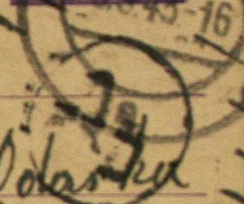
Holochna Odartka

He meniu ha

L Solina

Ammy.

Ushaj na.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraдно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

постарошму Одерно засланого не здержав
я живу намісто. Одно місце що сучасно затало
тоє задіти новості ніша зрім гримить
я оттеби пошукать Чотирьма заворі щито
дакую отоді конисов 10 щитуд. Бахідний чина
униділо захарковим і здило на відвотан
вдругі сина до жмощів з вассем я раджав
я в цому городі що я живу він в цому районі
грошій ушени руских в бордів і німецьких
65 мавор конути нічого вранні мав. Увено
Хвонаса мавдієвого і мавца Гитяного я
бачив вони отишли за 25 кілометрів кониса
всі новості і що їм ніша Ошени - - - - - а
нипошму Дрозай жука і Демин Ош Д. Гомодит

Absender:

Eisenwerk - Wangaim.

Wohnort, auch Zustell- oder Leitort

Duisburg - Wangaim

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Lager - Schönholz

Schließfach.

Postkarte

Eingeliefert
Lager Schönholz
Duisburg-Wanholm
Lagerleiter:
Ab

Тешерниговская область.

Буринский район

Дorf Neteshaevka

Verchoeschapowu Kirilu

Stepanowidesku.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Post - Buzin - Ukraina.

Ваше письмо кан направило ма
омагинуке ма на габане об ве
и ониме бе направило.
мо оу навоје неке дане.
увага и з Бугарии. Уреднице
мака мену б макури мога
авант. ма навоје и 12 ме
и зотне мену ети авант. Нома
господару угу обавио неке навоје
вима. Комп. и Глоб. 20/1 - 43. 20/1.

3644

54

Ab. Stolosia Antzuba
bei Helene Jantcher

Прієднано до листів
мистецтва і науки (Останнє)
мистецтвами гуманітними
живу прописаво емоції
промишляю. пригадайте привіт
мій рідні мамі братиків
Івоні мистецтва промі,
мистецтвами Тамі і Шпрі
мій мистецтвами
скупний привіт і хвалю
я вам, усього найкращого
уважний нахил на своїй
рідній стороні на своїй
рідній Україні на своїй землі

Ukraina

Dorf Beewo

Bunlarbacha

~~Luzern~~

Zürich

~~Luzern~~

Patrusch Marisi

Добрий день і доброго здоров'я моя рідна мати сеструні
Тамаро Ілля Терш завсе я повідаюмо що я хавва й
здорова живу у гарозі містечку у австрії живу прощен-
вою свої дрібні грози працюю міста мої молоді
марно пропадають грози мої дрібні на землі спад-
ють, тітожко дуреє скучаю я за вами хто не тер вас
одвідує то було я приїду зробити сказу мамі своїм
рідненькі що я піду одвідаю свою рідну тітожку і та
сеструні рідненьких і піду тітожко піти, як живу
як працююєте у свої рідні сторони у свої рідні
україні робота миванська істи дають 5 раз на день
робота така як дома у колготі коно худоби я на
будує пошова робота та мно посуду із дівчатом із
своїми у одному городі багусь кашку нидію зійдемо
до купочки застівати із тими і розходимося тітожко
прошу я вас гостини ходіть до моєї мамочки та
розвешайте їм нидію вони нидіють то й ниді
мене буде нидію нидію рука трясеться а серце
бачить, що грози мають з цим і довідаю вас рідна
пшишничка Ілля, живу міне гарно крутиши

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Wania Holot

2. Mil. Schmitz

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Blisouf (Pfeil)

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Holot Bronk

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Zarkowic

Holot Romme

Tsernikowskoj Oblast

Petrikoweskoj

Rajona selo

Sahoneha hotel

Baranowo

22. August 1943. gda.

Листом от вашей дочери

Марии. Впечатлительна

Дарюна родилась родилась

Татьяна Мария и Есения

Полна и братики

Григорий Мария и Менчик

и просит Вас как

Вы так поживаете

и пока жива здорова

того же Вам желаю

милых ребят родились

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

приидетъ вамъ низенький поклонъ и пошлю
вамъ всего наилучшаго отъ господи. Боже
Таня пишу и пишу вамъ свое письмо на
28го июля получила отъ васъ первое пи-
сьмо 1209 и 3 месяца. Какъ выжила изъ
27го апреля 12099. и сегодня 27го июля ровно
одно годъ и 3 месяца. и какъ получилъ отъ
вашего первое письмо 17 июля в субботу.
а я. Востокъ. Таня какъ навеститъ нигде
и даже былъ ездили у гости на 2 дня. Но
онъ отъ меня очень далеко за 472 км. Таня
я всемъ поклоню отъ матери и своею семьею
узнаю. Но не могу написать въ эти дни
письма и пишу кратко, пока дождутся
письма какъ навеститъ меня дождетъ у вас
моя дождутся думаю въ всехъ городахъ

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: Marina Grolz
v. Maximilian Schmitz

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Bleiself krs. Prüm
Prüm (Eifel) (Eifel)

Mit Pfennig

Absender:

Zvon Holoma, bei Kilem
Pau, in Bentwich bei Kittenberge
Kreis Kestprignitz, Deutschland.
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
mit Antwortkarte

22/III 43 2094 Einber-
uero euker Ueber 115.
Kebos pogka u gopora
euerum u euepruker Ma-
pyen Depbun Gorrann
eueru rücker pupugor
Cher. 203 re- eppgetun
ppubet u Haueru beru beru
Kauypruero u lueru
Hugka u G lueru
Tarekka ru bu lueru
eme eueru om/put
ky u lueru pupugor

© An.
Maria Holoma

Dorf. W. Suzowatka. Post Sumy
Kreis Krasnopolje Bet. Sumy
Generalgouvernement. Ukraine.

3a Komopke 99ae 2094
gaps u Kozga pupugor
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer
mo u pupugor Kark See.
ruer u eueru pupugor
mo u eueru pupugor

[illegible]

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Juan Galano, bei Wilhem
Tay, in Bentwisch bei
Wittenberge Br Potsdam

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

93/X-43p.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Додруж дені мої дорож;
розаміли маминця;
крані, якщо дома об і нез
нао де вона є. Во первах
і собою, що і неба і
здорово того і вам неарао
і вам уже писала картку
одну в листі одну нуб уже
деи сігас в листі в Рагемі
але неарао ги би поучили
тунт іще раз нмш про свої
неузм. І мабу пока ду-
же карашо в карбкі. Ма
дуже карашо до мене
откочител мене карашо
работи на дуже барато, а
іста барато 4 рази на дені
і дуже гарне дома гарно
і не іла сам пасо

Postkarte

mit Antwortkarte

Ukraine Sumier Gebiet

Krasnopolier Bezirk dorf

Krasnopolje Straze

Odnobokowka Holota

Anastasija Jakoljowna

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Діада все з сестрами були разні і т.з. обидві все є. І у нас
зали мні платі зрудики знаєш чулок картю і карт турло
налого жадне і в волю жонку Канеда жадливо чуло до
каді дикого і це і згідно з друзьх горів тут дава.
це і замі дещо зали оу нас в дряну селі ми знес втрами
де сибіргіа. Каді монсе харамо ку нинішн та і хара
і хлопчє свідча Чужні а де і пільки. Лок ажа та і
має 17 коров і дво і коров і пелет і кані і каню і цура.
Ходила і в червуду один раз знес харамо му покла все
про себе, а менер би опиниті про себе до і мене знес
і інтересу ік би там неубеє зм не чути де напаша
до і воронку на карти, так пада дима. А би напаша
не пуритивє мні миті озен харамо, і це справніша
зем дима дима. Канемице зм би в свої карті все. зм це
там де і були все опиниті покла тут має ік і внас
ку пільки з відка в дряну валикі, що і дима зрабаює
Аменер і вас прому напаша адрес ікоті пада дима і мн
всє раз писала іце раз писала до Пашке дообдзубо і це коє
ку покла все зосвідані падабаєні уривт біз мене
всім згідно і хлопчє падабаєні і всім зосвідані Пашоті
зортант, мніш мноті варт мноті, мноті катант і мноті і старш обон
Пашоті мноті і прасі мноті мноті зид. До Данилов. Талі Шурт і всім
іє монсе всіх опиниті і це напаша де падабаєні зм всє дима
зм це падабаєні зм і всім коєтєл даєтє. Мнотісє дим іце
вотна канчї ласє то монсе до покла мноті, згідно і мнє
зєм падабаєтє Марсє савреншє канє мнотісє Пашані, зам
Сіданшє мноті савр. Шурт коєтє мноті і всім і хлопчє іє і зма
до і падабаєні зосвідані зосвідані

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Elisabet Wielen

Aaeren Wachtstraße 13

Kreis Eupen

(Reinland)

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надсилаць:

Оправитель:

Monstheren-Gebiet

Post Praust Danzig

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Raion:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

29/8 Листо від вашої дочки
Тан до своїх доросілих
родителів таточки мамоч-
ки, тиб Дусі, Віті, бови при-
щеника. Здрастуйте доро-
гісінькі родителі таточка
мамочко, передаю я вам
осучносердечний, односторон-
ній привіт і побажало ве-
ра найкращого в вашій жит-
ті. А вам пишу 4 рядки. Ну

Holub Mikifor

Selene

Dorf Ivaniza

Raion Medzibor

Gebiet Sumiska

Post Romne

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

не живайте, бо ніде купити одк. Мені пока харачу
ну так напористо під різна неможе, що руки так
крути що й неспити, аж кати в руки. Та нікалу й по
каліти та нікалу й перетікати біз вас таточку та те
порко. Я біз Уади поучала 7 пісень і фотосартолок 2.
і вам побала воя 2. Уади пам'ять мене (жарачу)
та їсти дуже мало. Жу таточку не журилось і не
плазте бо я знаю ви там не перестаете, а як здрот
як ви плазте, не можу переносити, а ви таточку їх
уговорайте і сами не журтвас не плазте. Жуву буже
вернилося. Та не ластесь. Ми помилували і пора
ли і мій вивези а це буде молодити. Криман і дит
душі. а спілюю з Т. Гогією, Т. Голубовичем і дк.
Міран Бор. і П. Мад. і В. Радичем, і вночі замикаю.
Привіт. Діді Ані. ~~Х. окс.~~ Мар. Тал. Памі, Дулі, Ж.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Holub Nikifor
Lunzka Gebiet
Mdrigailow Raion Dorf
Jvaniza

Deutschland

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Bauer

An, Кому: Franz Karmath

Mönschen-Grebin

Post Danzig - Preuss

Ort: str. Holub Yalina.

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Adosta Holid

Willy Rühm Kisselbach

Konfort, auch Zustell- oder Leihkonfort

Book in answer to

~~Kraße, Hausnummer, Gebäudetell, Hofwerk oder Grundstückstrichnummer~~

R. Samland (Corp.)

Postkarte

Antwortkarte

Halstead

Theresa - Rapovitz

N 4628

Ging. Fuchsweiserma

Stolbova - Straßa

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

R. Grunig

ukraine!!

[illegible]

Absender:

Postkarte
(Antwortkarte)

Fre.

Adoska Holm
& Willh. Ruhn

in Förlitten

H. Rötmanndorfen

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postabteilungsnummer

H. Sundland (6244)

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Нолуб Дмитро

6/111111 Ernst Mittmann

in 111111 111111
Münsterberg schlesien.

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

ще пиші мені до Німеччини?

Ще прошу тебе Катюко вишиши
мні адрес Антона Погощенька, тут
ходять не тільки откритки, а даже
ходять і писма. Передаю свій при-
віт усім рідним і товаришам,
хлопцям і дівчатам. Живи Катю-
ко спокійно по мні не журися.

Досвідання, жду ответа, твій
Брат Лолуб Дмитро Савелович.

An, Кому:

Ната Катетна

in:

Україне

куди:

куда:

Straße:

Низька

Vuлаця:

Улица:

Kreis:

Коловешкій

Pовіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Литка

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Листівка від твого брата Митра пущена 24 серпня 1943р.
Добрий день дорога сестро Катюша і вся моя рідня. Я вам повідом-
ляю що я живий і здоровий того ж вам желаю. Я вже три місяці в
Хіметчині, а шлю тобі ще тільки другу листівку, але ти не знівайся
бо коли дістанеш її вислав, тобі і Галиці разом. Я живу в господарстві
роблю різні роботи, а най більше кошу. Нас тут живе 5 душ 3 хлоп-
ці і 2 дівчат, але всі далекі. Близьких нема в цьому селі, всі
наші хлопці в цьому районі теж роблять в господарстві, але по різних
селах і того я їх не бачу, а дівчат не знаю де бо разом не їжа-
ли. Прошу тебе Катюхо відріж осьцю откритку і напиши на ній відповідь.
Жаючим міні чи всі живі чи здорові Коля, Ліда, Маруся і Тіомя? Як там Галиччини
діти? Чи не чути Степана, Бориса і Павла? Жаючим щоти сіла на горо-
ді, скільки нажала ях меню, який там урожай і по скільки рахують
на трудодень. В Хіметчині дуже гарний урожай. Жаючим чи не їжа-

Absender:
Надавець:
Отправитель:

67
Kala Katerina
ингана
Кизка
Коловезькіі
Сумска.

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Kolub Dmitro
o/Heer Ernst Mittmann
in Stolz № 97
über Münsterberg.
Schlesien.

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Maria
Jahiv

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Добрий день дорожній рідний
тато, мамко Олечка
Передаю Вам усім привіт
а також Моди і Миколо.
Я сповіщаю про те що я
никогда бажав Вам бути
щасливим і здоровим. 13/12
я одержала від Вас отримувати
які я була без кінця рада
і за це я Вам дуже велику
подяку, я дуже рада що

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

in, Кому:

in:
Куди:
Куда:

Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Die post-
amtliche
Gebiets-
Abteilung:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Таврина Толуб
село Турівка

Рівненська
Листу

24/10/1943

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Ви всі живі й всі пока здорові, а це думка рідка
Ви маєте таке велике щастя що є такі дорогі
встатки та порятки. ну нічого як небудь навчить
моє життя прокинувшись без якихсь перемін, своєю
спокійною роботою приймає повсякдення і тільки вам
вспоминати про мене здається що зламано горло.
Нам лагер зноненим днем зростає вже 200 днів
170 днів а решта хлопці цими днями прийдуть
до нас нові товариші з баченнями де і багато
нам розповіли про життя українського народу, ^{тут} якого
жаромі менше, тільки про те ми мало чуємо
на дворі. Введіть подорожувати всім щоб подивитися
своїм життям. думка скільки за вами, алеж про
те не маюте і не чується жайко будемо що подивитися
догадаю цілого Штаба маю Омика і Любу. сподіваю
привітати Антоні всім додому! Ваша дочка Маруся Тац

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Maria
Julia

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Tfk-Ostlager
Berlin NW 87, Beusselstr. 44 n-q
Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

28/8 V3p Здрастуйте мій рідний
тато, мама сестричка Талі і
найменший братик Вася. Я
вам пишу знову про те, на який
час вибави здоров'я татка і вам
бажаю всього найкращого най-
лучшого. Вам і мамі я вам
передаю золотий палкий скупий
дзвінкий привіт татові, мамі,
сестричці Талі і братикові Васи.

Nolub Marija Durch Deutsche Dienstpost

Postkarte
Antwort

Назву області, повіту і уряду праці,
писати латинськими буквами
назву області і бюро труда
писати латинськими буквами

A
b

Ukraine

An, Кому: *Nolub Demid*

in:
куди:
куда:

Kz Romny

Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Ulinzko

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Sumsk

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

doz - Luzo Chominzi

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Тіату і також передати найлігідним і сусідом привіт від мене.
Тіату я бачу вас отримати пошту і ту відкритку яку ви писали
на Мурка з поштою. Тіату я вас пошту згодом писати на мене
і на хлопців. Тіату напишіть як вам живеться і що що у вас за життя
єсть. Нам живеться так собі. ми всі вміємо покласти. Тіату я
од сестрички Мурочки пошту отримати і фотографію.
Тіату я вам вислала із сестре фотографію. Тіату як би ви
знали як хочеться побачитися своїми рідними як згодом то
яке сердивоко буде. Тіату я вас пошту згодом затишно не поспішаю
і не паскаю як до вас згодом виринуться додам то вернилося.
Тіату як пошту отримати то дайте поспішати отримати
і напишіть які у вас новості. Тільки передайте привіт від мене.
Ну ви всі мої рідні доведіть зостаюся тільки і здоров'я
того і вам бажаю всього кращого. Писала віддана вам сестра М.

Abse
Над
Отп

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

72

Deutschland

An, Кому: Holub Marija 5054

Berlin v w 87 Telefranken

ostlager BeuBelstraße

Barak 13 Stube-3.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надатель:

Отправитель:

Holubkova Nina

Singen a. N. Radolf

Elber Strasse 32 Wohnlager

Lagerstempel

mit genauer

postalischer

Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назвать область, повіт і уряд праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писати латинськими буквами

Письмо от вашей дочери

своими родными здравствует

мои дорогие родителю

Мама, Папа, и сестрички

Катя и Миша

и передайте привет всем

родным и знакомым

Во первых строках моего

письма спешу сообщить

что мы живы и здоровы

все и все живую в вашей

жизни а также и работе.

An, Кому:

in:

куда:

куда:

Strasse:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Raion:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Holubkova Olga

Stadt Puławy

dorf Holubki i

Puławski

Sumskaja

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши вразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

еще сообщая что письма получили Шура. Надя
тоже получила за которые очень и очень благодарим
что вы сумели передать дорогая маманка как пацены
писали так от радости не знали что делать и очень
рады что вы живы и здоровы что живете хорошо
Мама об нас не беспокоится мы живем пока ни
работаем на той самой работе как вы уже знаете
работаем в часов. работа не тяжкая. Мама мы тут
кое что купили. Маманка я очень рада что вы получили
мои открытки и знаете где мы. Мама я получила открыток
очень много и не знаю вы ли их получаете ли нет. Мама
передавайте также письма как можно Маманка «поцелуйте»
за меня Мишутку и Валюшку. Гатайку а она тоже осталась без
папочки. Мама пишите все подробно как вы живете
или дома каровы или живете себе. Маманка мне все интересно
ну и если до свидания целую вас без весело раз дня поцелую

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Holubkova Olga
Stadt Puziwl Dorf
Holubki I Kreis Puziwl'skii
Gebiet Sumskaja

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Holubkova Nina
Singen a. H. Badolfseller
Strasse 32 Wohnlager 3.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Гонимов
Александр

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Lager RHEINBLICK
Grenzach (B. 11)
Hauptstrasse

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами.
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами.

An, Кому: Иван Золотков

in:
куди:
куда:

Июноновка

Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Putinel'ski

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Summy.

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Письмо 30/т-43.
Здравствуйте дорогие родители
и сестрички и братик Маша
Дорогие родители я вам сообщаю
что я живу здорово хорошо и вам
люблю. Дорогие родители и еще
что я ваша маленькая поцелую
все и часто. Дорогие родители
мне пишется много. Надеюсь
много как пишется то еще
хорошо.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Дорогие родители как то я скучаю повас радб посмотреть
что я пишу чтоб я то говорюа просто пишуа.

Дорогие родители я пишу вас чтоб вы не причити не фотю
я очень сочувствую а особенно по каки бо я с ними очень
мало пишуа. Дорогие родители и мне очень жалко что я пишуа
дала при новой постройке я просто нафиготовила.

Дорогие родители я много переписку с Васей и Никой то они
мне все прописали как и что уже обещали дома.

Но я прочла и просто как дома писала. И еще прописали
как говорить Маша когда вы спросите где я есть то я
обливаюсь горючими слезами. Дорогие родители я уже дала была
это Вера я очень опасаю обрзбу. Дорогие родители я пишуа
вам всего фотю. я пишуа а фотю. Дорогие родители я пишуа
и пишуа. мне жаль Дорогие родители а вы получите очень много
Всех: Всем всем привет от меня и несконно пожеланий здоровья
Досвидание Дора Маша

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Zolubkova.

Lager RHEINBLICK

Grenzach (Baden)

Ort: **Hauptstrasse**

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Мария Голубецкая

Тамбовская Марш № 885

Absender: In Felsenfeld

Postkarte

Post Demyan, Kreis Felsenfeld

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Безерк Орел 0/5

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Тамбовская
Марш
12/5

77

Анна Голубецкая

Dort Lokn
Post Lunakowka
Kreis Mischolzki
Bezirk Rumzki
Ost Ukraine.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Яко получите моего отправления
то отнимите прова жезайство
его зейрами сими буди каборис
На цьому я писано в
коротенького листа і
передавайте привіт всім
рідним і знайомим і сусідам
Яко пишу листа то пишу
мій дім.

Допобачення всім Марш
жду ответі.
Можі ким побачи мого кошик
яко починати війни.

Добрий день мама, бабусі, сестра
Юнон і брат Коля. Перш за все
передаю свій душевний привіт з вітання
ми і поздоровити вас з новим роком
з новим щастям.
Мамо, бабусю, сестро Юнон і брате Ко
Я живу вже рівно 5 місяців, але від
вас не напішла нічого, може вам
свої пісеньки не доходить, але це нашім то
ви вертаються на зразок. Я це вирішила
написати вам откровенно може це отче
ривка до вас і маю я пошуку кот
одно слово для мене трохи полегшув, бо
знаєте що не можна без роду жити духа
судно.

Живемо ми в будівлі з нашого села
я. Ніна Іван. Юнон. У. Наталка Б. Вам Д
мен К. але крім нас живе ще 12 дівчат
українок з Вінницької і митицької об.
Кожна на роботі і всі ви побачили щоб
закази. Голланди не дерев'яному, а соду.
Дешеві пункти 120 але ще не викуплені
якби купили то нещастю що купили
зими тут не було ініціати 1/2 430. впов
то зими не приїхав

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Unterhochen/Württbg.
Lager Schöntal

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область і бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Ration:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Wolitschenko
Michals
Quintance / Ukraine

Bürinski

Linnaka

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Добрий день мої родки писала вам лист 20/IV/1943р
вже що я пишу здорова того ж вам пишу вва-
жати всім написаного. Вважаю всім вам по-
кавину. Вам Папаша потім Варі Лазарі Гладі і Ми-
ли і Матері. Папаша і всі так пишуть нехочу-
ть і потім пишу нехочу. Чотири рази в день їсти і з
хліб з повсякденною. Я мої родки казавши робота неважка.
я Папаша з Водною умісти. Мої родки я дуже поважаю-
чила. Хочу я вас побачити дуже скоро побачу-
єї не знаю. Папаша я дуже вам в отриманні і писати а
отже отже нема ніякого. чимось вам мої родки
написати нема чи ви уже про мене забули. Не забувайте
всім пишу бо я вас не забуду (пока не забуду). Пишуть писати
сидіти ліжко чи отримати. Яко писати. Як самі зна-
ють. Мої родки передають вам поштові всім родкам і
єдиному єдиному і дітям. Пишуть новості які у вас
єсть. Хто вийде і трохи діждося чого у вас дома пишуть
не дойдуть. Довідання мої родки я дуже дуже сподіваюся

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: _____

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Unterkochen/Württbg.

Lager Schöntal

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Loma Anna

Wohnlager Venn

Lammersdorf über Aachen

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

мист кицено 30 8²⁰ 43 109.
мист от гали до своєї
рідненької моті гор-
нини добре здоров
мої доройї моті
горнина впервих стро-
ках мого миста
дозвольте кирида тб
свої далеко сдхний
привіт і побататб

2618
Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду краї
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Оберпостамт
берлін
An. Кому:

Siltschenko Ljopina

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Sumська oblast

Lebedinski rajon

Selo Alexandrievka

(Україна)

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

хорошого життя (важко) вважати хороший з життя
твоя чашини вам дякую твоя твоя з
твоя у сніг Ламерддорф працює у двох
різні твоя у лавірі у нас у лавірі 68 дівчат
30 хлопців другий лагерь працює у селі
сті раті що уртом то хорошо візати
що далеко от своїх родних той много
ну тіткою нічо во живі буди твоя
моя уртом та обговорюю свою
нищасну твоя зк. ми твоя зк. ті
здорові проживало кутіткою чашині
свою твоя зк. новості зк. твоя
новості так нема ніяких чашині твоя
що хто дома кого нема довідаю.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lilichenko Hosiina

Sum'ska oblast

Lebedyn'ski rajon slo

Alexandriwka

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому:

Homa Anna

Wohnlager Venn

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lammersdorf über Aachen

Absender:

Надавець:

Отправитель:

3507
Komenko Leonid Bei
U'alter Tenn. Buchholz
Post Schloppe. Nr. 7. Krone.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Доброго здоров'я дорогі рідні.
Дію за вас сподіваюся, що з вами
передано тієї доброї дружини і вам
якщо не привітати в її серці і
багато не маю щастя зустріти у ній.
Передайте привіт від Валериї та
Наїди, Маню, Киріли, Мили, Ку-
кав'яни, Олі, Світ Валериї і сестри,
що з йогою нашім втримати у не-
двіж, але не зможе жити одержав,
привіт Наталі, якій обіцяв їй забу-
ти бабусю, 31-8-43 року.

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами.
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Кому:

Komenko Marija
Ukrainer

in:

куди:

куда:

Straße:

улице:

улица:

Kreis:

Powit:

Raion:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf Jasnopoltschina
alt. Mahiwskii

2-Dolinskii

Sumytska

Romny.

VD

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraдно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Дорога Марусяно і ви мамо, я вам писав уже двічі, а це уже третє.
А одну собі вношу, але не знаю чи ви почитали. Я уже писав, що пишу
дуже добре. Так що більше не буду описувати. Напишу, що я пишу собі справу
пошив шити, рубашку і куртку, але майстер'я така що востанній
союз за 25 років з себе такої не бачив. Я сам такої майстерї зрозуміти не бачив; як
у виходний убіраюся, так і думаю не дай би бог у нас люди побачили бачу
майстерю, та ще як би побачили, як багато пишу шивуєв мори, то вони б
палювали на гілчовицях. Ми все забували дитинство, що був у Кузнецов
на квартирі, а потім сів у Анисю доброді, а познав його купця, що він
ходив дуже убрано (одной, що був ще стрижений), але я маю зараз таке
удання, що він такої і не бачив. У мою кардіню Ікарів, 4 коша бачо свині.
Тепер чинав це Білоує Пан М. ми з ним Михайлович. Він от мене не дає.
Передавайте привіт його очі і віт його. А відомий Василь Вариню, тільки
це не знав, але вони не дають віт мене, бо і так люди разом. І Асенович
з собою Федотів бачився. Формою один до другого він віт мене 5 раз. І в сім сам.
Допомагає дорого дружно марусяно і ви мамо. Пишу вам дуже рідко.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

23

An, Кому: *Komenko Leonid bei*

Walter Thom Buchholz.

Thom Schlotte. K. u. K. Krone.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
stempel

Arbeitnehmer Lager
Homenko Mascha
Berlin-Tegel

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Straße No 1

Маша пишемо до серпня 1943р
Від твоєї сестри Марти до брата
Вані. Здрастуй брате і ти
невійко і ви прищепники. У вас таку
Передаю я вам низенький поклан
і бансалю вам свого найкращого
у вашій сімейній плузі
Передаю привіт Микиті і Анні
ні сестрам і дітям Сергію і Тетю
і всім сусідам і знайомим

Postkarte
mit Antwort

Назву області, району, уряду
писати латинськими буквами
Район, область и т.д. по труду
писати латинськими буквами

Sept

An, Кому:

Homenko Ivan

in:

Украина

куди:

куда:

назва:

Часноко в селіна

булаця:

улиця:

Kreis:

Lipowa do Cina

Powiat:

Rajon:

Dienstpost-

Липовець

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Я живу і здорова і ват бачаю живу нікого до
я родив на куклі. Живемо в місті з Вашкою і її допо-
магаю зми мому. Брате ви пошукали віз мене
відкритку і фотографію і послав, а віз все не одер-
нувона і одні одкринки зі ви там не можете писати
ні не знаю. Якщо пошлите то дуже прошу напи-
сати по одну відкритку. І писати і Євпачині, а віз
її не пошлати так що дуже вам що ви мене не
забули. Родив і з мого і до 12, а потім з ~~підморо~~
ходимо в бірані у біору. Висилаю і мої брате на нашу
партичку. Може ви не разі так берете ~~доправді~~
^{може} не прийдеться вернути то буде наші. Передано і ^{верти} і в
привіт Вам до рідних. Ну по цьому і кінчаю про

Вашо. Осталося живу здорова і щастливо і здорові всі

і щастливо і у вас як живе і щастливо про всіх
Вашо і щастливо. ^{Вашо}

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Platin schreiben! Platin schreiben!

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Гомеда Иван
г. Ясногородчина
г. Ново-Голішніє село
Литва обл.

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

Ан, Кому: Гомеда Маса

Ostarbeiter-Lager

Ort:

Lager der
Ostarbeiter
Stempel

Berlin-Tegel

Straße No 1

Absender

Anna Erisch Brinzagla

Neunkircher-Saar

Wohnort, auch Zustell- oder Leitort

Neunkircher-Saar 26

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Письмо от Brinzagla Anna
 готички дотеру с. Зараемги
 гараме мае манаша А
 брамон и ба сепирини
 бапервах етракан маеи
 отирини и доу содирини
 ино а дуба и дгорва
 того и вои жалаю: виро
 на и нуиро гараме мае
 радме мене жараме
 хазеба мае жараме
 иди мене кат рогнара
 дитонка

**Faßt
Kohlenklau!**

Verderbt dem Kohlenklau den Spaß
 und spart mit Kohle, Strom und Gas
 нупегарон биеме жара

Postkarte

Urdana

Montscharov Verila Ar.

Dorf Tschernawaja
 Kreis Serodinskaja
 oblast Sumskaja

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

хот и пиш что хочу и стирва скупала а
сегод навчилас разбавариват содно свой марод
знаюших много бедит немецких но нам не разрини
и много хороших бедит своим тока всем изного
радасевска один парен а то нет знаем города
а ми сегод истинка виднися раз днелю то
танки первая африканка днелю то
закапоро ми вил один мая мамачка могадарин
что ви мене так задил что не одной
открытки привету не пишдали то я непер
вам последнюю открытку пишу то пишу
мая радие что пришлите мне писмо и упишете
все адреси какие наши девачки прислали
и савелеви таме ями прислали открытки
то пишу пишите папаше открытки и укажите
а буду изнесу писмами переписават и та мене
оуде пише ну пишите мене все погудна
как там Архивави ваша здарови и как та
бедит какие аткннися и как придалнися
то пишите мене все погудна если ответи
недосто то я тоже неводнага аткннися непиш
пишдали всем радие хороши гарахи привету
кренка все сегод пишу ответи как славил лети.

Absender:

Entgegen

Postkarte

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

35

Krayna

у иже, обиди
смиу, меде
содбату что, су
мыв и здорав
мов, и, вам
мылаю, всеро
ваци, миззи
мийи, и удари
мси то звозыи
и миииуо
всоби, овес аста
сми, и мисом

FeBl
Kohlenklaus

Neldd Montan Nr
Knejs Rumme
Samska oblast
Imotanski Rajn
Post Imyly
Lutiminski Stanostat

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

geht dem Koblunglar der Seil
und spart mit Kohle, Strom und Gas

Писмо 1943г. 16 августа от
Литты В. Добрий, день моего
уважения, своя, сына, Ниста
кланяюсь, почыскому Дорогому
поклому Доци свои, Матрий В.
кланяюсь, почыскому Дорогому
поклому Доци свои, Матрий В.
нася, почыскому Дорогому поклому
насос ~~Белену~~ тавицы тиса
Доцих настойдут Матрий мои
Дитей ныади десе, Хазяицы
и ма як хоч проколадиз дивис сама
мене, мы дождей, я Матрий
дудьба, наводи, трудно Матрий
засыт, я тоби что ты Матрий
оай крыткы ая отеды двое получив
Матрий с бурис, товарищ дивис
огород выорай к садицу як можны
я Матрий, сам, засабой мой, дитей
намо, посороты, пропыты, билины
никого, мы вырбуваем, тиса, Див
паст, хай диты ходят

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Herrn

Joh. Niggemann

Lütkener 65

Warburg Westf. Land.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

**Faßt
Kohlenklau!**

Verderbt dem Kohlenklau den Spaß
und spart mit Kohle, Strom und Gas

Absender: Wladimir Krontar

Dr. J. H. Liege mann

Wohnort, auch Zustell- oder Leihpostamt

Litzgeneder, Hansw. Kind

Strasse, Hausnummer, Gehäusenr., Stockwerk oder Postfach, Wohnung

И. И. Сыр, 1/1

~~де у рождество~~

Добрый вечер

подный Жесток

и звездочки, стили

я вам, сообщая, что

жывы, здарыцца

и ввѣн. Небеса

неблизко от Рима

Несколько

Fast

Kohlenklau!

Faßt

Kohlenklay!

Verderbt dem Kohlenklau den Spaß
und spart mit Kohle, Strom und Gas

Postkarte

Ukraine

schluch Roman

sum Roi Krai

Smilax Koenig E/n

porita smelt-

sulimowskiego starosta

Dontar. Kastastie

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Dmitrova

высст. Тамтар ЗД 1943, Святислав. 15
Добрый, День, май, родных, сообразно
шоя, жив, и, здаров, того и вам,
мыслию всего, ный крашего, ваши
мысли, соприз, свои, двести, и,
Кланяюсь помыскому дорогому
поклому, Даю свой, мари В Кланяюсь
помыскому, Дорогому поклому Даю
свой, мари, В Кланяюсь помыскому
Дорогому поклому я вам, что ты
мню открытке ая, одвис, 2 дви, на
получив, шазразу послал, Докую
я вам, шомеие мызабулы,
погоды плохи часто и дут, дожи
я живу удрулого хозяина,
проколадис двис, сама, прова
дывис сама, мовирыи
бурис чымырыс де бурис
мызко своей мыной мсе

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Der Luftschutz

braucht dringend den Fern-
sprecher nach Luftangriffen.
Darum führe Du dann **keine**
Privatgespräche!

Postkarte

An

Wladimir Kontar

6. Joh. Niggemann

Sütgeneder (Westf.)

Warburg - Land

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Ukraine
Hontar Anastasio

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Strasse, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Друже моє, убого сучасна 23/10/41

Трохи за всім новим

сучасна і хороша перебудова

і наша сестричка Мару-
евна Український привіт

і моїм мамині, сестрі

і. Перебудову привіт

і твоїм дітям! (Гости

р. Інтер і мої сестрички

будуть у своєму житті

вдуже і за природу. Ми

можемо жити і в місті, і в селі.

Завжди у нас є все і єсть

і ми не міримося

і дуже любимо свою існуючу і нову і стару і сучасну

Postkarte

Deutschland

Josef Schneider Frank

bei Kaiseran R. B.

Hontar Marija

Michels

Strasse, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

З усього зрозуміло, що це все ж таки не
родини, а тільки зрозуміло, що це все ж таки не
зв'язки, тільки зрозуміло, що це все ж таки не
а це і зрозуміло, з боржних, а наші діла, які
ми купили, а потім в скорості, то є, ми
поїхали, там що вміє і швидко, змиє і ми
яко було трохи менше, ми є, і ми
і досить, так і там, а спосіб, і ми
так, що сподіє, тобто виставляти, поспішати
то не пиши, ми виставляти, сподіє, там, що
інтереси, бо я вміє, тобто наші, щоб виставляти
ну, що, поки, що не вміє, а сподіє, вміє, вміє
ми, накупити, по 250 гр. ціло, зростає в 37. вміє
виставляти, що сподіє, до тебе є, поспішати, поїхати, вміє
виставляти, і ми, і документи, виставляти, не 2 роки
вміє, сподіє, сподіє, все, ми, ми, вміє, ми, а
на, ми, вміє, сподіє, сподіє, все, сподіє, і сподіє
всього, свого, ми, сподіє, а сподіє, сподіє, сподіє
а, все, те, що є, нас, сподіє, сподіє, сподіє, сподіє
сподіє, сподіє, сподіє, сподіє, сподіє, сподіє, сподіє
на, сподіє, на, сподіє, сподіє, сподіє, сподіє, сподіє
з, сподіє, сподіє, сподіє, сподіє, сподіє, сподіє

27. VIII - 1943 р.

Absender: Marija Kontschar

Breitestr. 3. Naunhof

Wohnort, auch Zustell- oder Postamt

6 (Leipzig)

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Добрый день дорожа и уважаю-
емая моя подружка Зоя В.
Первое мое слово к тебе, я
передаю своей сестрой, серд-
целью и добрым привет и жел-
аю я тебе золотых самых
лучших успехов у твоей
жизни. Можешь быть ты
и не интересующая мной от-
крыткой и не даешь ответа
но я пишу написать хотя
одно слово кому нибудь
с моих родных друзей.

Postkarte

mit Antwortkarte

Schuladitko

Anna Rylypowna

Kimletschna Lipowaf-
Dolina

Lutny - Romny.

(Ukraine)

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Залю, я пишу пока хорошо, что залю
будет еще не знаю, подруг и много дру-
гих много ко не такие как долго были.

Залю, только совершенно как в нас побит-
ие лянн конопли, как выгартыва-
ли своего пармотли эти воили не знаю
сколоко соток, то меня только слогам
вдавливать и больше ничего.

Залю, ко мнеет быть годя через пол-
тора и увидишся. Теперь я о сем и
огеня пишу ошину мне своего неждет
и всех твоих подруг и товарищей оо-
та коротенько я и этому буду рада.
Передавай мой скучной привет всем
моим подругам и товарищам!

Привет твоим родным маме, папе
и брату. Моим родным и знакомым.
От моего брата Федора тоже привет.
Залю я получила много писем от своих
людей, от Саны Ф. и Петра неурбы, то-
же ко мне много друзей.

Но теперь пока все. пишу ответа с
нет допущения. С приветом и с пожел-
аниями рути твоей и с воздушными пожел-
аниями к тебе, твоя подруга Маруся.
Еще пишу дай пожалуйста ответ!

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Marja Hontschak
b. P. Böhme.
Breitestrasse 3

Naunhof b. /Leipzig/.
(Jachsen)

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender: *Erz. Marija Hontschar*
Надавець: *bei O. Robisch,*
Отправитель: *in Kl. Sörschen,*
Kz. Sotag

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Тамо ниши новості, може тає
хто що ка мене каже, ласіам.
удатили з великим нетерпін.
написане все тобою знайшо.
Тамо фотокар. не можна висл.
мені вернулася назад як я висл.
Тамо дупре екугаю здалом за
уси ма неможу описати, приве
уси дівгата и знайи сама *жак*
алонцян. Там безлічно разі лу
вас усе Оло Кесленьку
досвідані. 1908. 9. Маня *430.*

Deris Hontschar
Ostapowka

Wagwa

Pivniki

Ukraine.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Писать листа я починаю своєю правою рукою, привіт гарячий посилаю своїй сестриці молодій. Здрастуйте моя вірна подруга сестриця Талю, пиридаю я тобі гарячий кезенький привіт, а також й татаві, мамі, і маленькій сестриці Олі, бажаю вам всього кращого у вашій життєвій Талю сповіщаю я тобі що я твої карточки і та твоя всі пошлю за які щиро дуже дякую. Талю я живу і січас хорошо є у мене у віно вбуться і вдягтися, п'ятеро хороших платів, спідниці, ховти. З парі туфлів і чупок і носки шовкові, так що Талю є у віно убраться у неділю погуляти, так тільки Талю, Талю... Виходи, бувають у кожну неділю, ходимо куди нам хочеться і треба ми білі шут січас тепло, велика спека оце все була, невсидирна, сухоєсть, не має дощів. Щуї у цьому селі прийшла родити Талю Сільов. Талю в ці деревні 17 хазяїнів, має в Україні. і з поляками і французи багато народу цього

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Denis Hontschar
d. Ostapowka
Kreis Warwa
gebiet Priluki Ukraine.

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Fr. Marija Hontschar
bei Bauer O. Robisch

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

in Klein-Särchen
Kreis Sorau. N/2
Deutschland.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Fedor Hontschor

Arbeiterlager Dortmund

Hindenburgdamm,

(Ecke Zabernstr.)

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
надати до відповідних органів
Район, область, адміністративна
влада

An, Кому:

Nadcscheta Hontschor

Kimlytschra

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Lipowa Dolina

Sumsko

Romny

До 1900 29 08 08
Мина Надя листом
ізвестного тілового мина
доскода М. Терми і м
писани цього листа дозв
олити пиродати свій
кестно сего-дешній далесю
ену рмий українськй прув
ені беліт сїм мїст
мимі і прувені беліт
мїст і беліт рїдним

(милую я вам свій соломо 12го цього місяці

Deutlich auf der Linie schreiben! Пиши чітко і тільки на лінійках! Пиши відповідно на лінійках!

Я написав до вас добіле 5 штиук отлучити

но од вас отвітну не получив ні якого знамен
тому це так і буде до вас надокладити і до
мене. Коли получив мого отлучити то написав
мимі все як згорю ям когорта якотодні і
сімейні водичи все тепер я напишу що
коли мимі прислався нам сином Миміна
то мимі надручий ден случилося і на пароча
щитка новітві і разказати миміна ну
це я жив пока. Роботам я 12 часів в сутні
а стмо в сего тїри часа в сутні а то напоса
получаю вміду 30-35 марок Губані і 43 марок
Ну пока до свіданія давайди отвіт поможий
пирідавай пиріветі всем роцарам і друзам і сусідз
хай вам пишуть мимі писна тіло і мимі Овчаро
17 серпня 43 року

Absender:
Надатель:
Отправитель:

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому:

Fedor Hoffschor

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

An, Кому: _____

in: _____

куди: _____

куда: _____

Straße: _____

Вулиця: _____

Улица: _____

Kreis: _____

Повіт: _____

Район: _____

Dienstpost-

amt oder

Gebiet: _____

Область: _____

Arbeitsamt: _____

Уряд праці: _____

Бюро труда: _____

с. Бистрик

8 бригада

Красевачинськ

Сулиска

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

^{1841-1843 роки}
Здравайуйтеся Данило! Я ^{1841-1843 роки} жива і здорова. Маву 6
літ в Ходайке. Ходайка між хорватів жемщина та-
кий як у нас Михайлівці. Погода тут така як
у нас була в 1741. Коли роси зурли в нас на куду
Крошину де ті хлопці котрих я знаю. Передай
велику благодарність Михайлівцям і Каравачу Андри-
ку що вони виховувалися. С анані Я згадував в
Києві, і в Києві не знаю де він є. Натини як ма-
ката ти стоїть ти ні. Натини ти брати є
она ще молоді ти ні. Передай привіт Михайлів-
цям Микиті і Тимі. Микола Зінкі.

Крошину Натини мені отвори на мое писмо
хто взяв мій Пестерон. Я нахожуся в селі де жив
Досвіданив. Пиши поду[шки] і французькі да-
бна українська с горючі Тамара мав. Що її катю в
неділю урочі Зінкі.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому.

*S. Johannes
Lagerdorf*

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

*ib. Idmanfeld.
y. l. l. l.*

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Новаки
Лондчанівка.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Gross-Klesow Nr.

Post-Triben
1/IX-43

- Доброго здоров'я!

Дієт для ващого не-
бодна Робиня Р. Метта &
тими я не маю матир
а на вас бо ва рідна ма-
ти не знамотно. Де-
гійть ви як ви живете
і як вибувають наші і
китано цю'роз як та
дуна, і як друженка

2716
Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і урядової
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Алексей
Романенко

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Raion:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Хустина

Вербовка

Smilo

Secti

Romani

Ost-Land.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Як живете ви що робите і що маєте з господарства
і що мають мама. Я пишу нікого їсти маю
тільки з однієї з питань до роботи і про кредит
і гімназії тільки, з однієї ботаники. Дроздів по 5 коп
на місяць, гімназії ватиний той що здаю
живу ведзели добре. Роботу роблю та-
ку: косив, потім возав і молотів вобачи
всі роботи по господарству. Я одержав з даму
вже 4 откриття. Жив 6 місяців не було ні-
кого знайомих із українців а тепер вже
є стільки хоч. Я маю товариша з Каті-
нського р-н. пам'яті об. передавайте всім
привіт ~~до~~ мамі. Задержати до дому дружку і
не продавайте нікому. Додоженя! Татарянка

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraвно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Як живіть ви що роботи і що маєте з хазяйства
і що мають мама. Я живу тілого їсти маю
їїюже з одної з цитанів до роботи і про предчів
і гінакані тоне, з одуви ботинки. Зросшею по 5 лар
на місяць, кінчані ватний той що здаму
живу воджеєм добре. Роботу роблю та-
ку: косив, коси возав і молотів воджеєм
всі роботи по хазяйству. Я одержав з дому
вже 4 откриття. Жив 6 місяців не було на-
ного знакомих із українців а тепер вже
є стільки хот. Я маю товариша з Каті-
нського р-н. пам'яті об. передавайте всім
правім ~~до~~ мене. Задержіть до дому бриву і
не продавайте нікому. Додо Засека! Товариш

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Олексій

Гончаренко

С. Хустинна. Сім'я.
сусіда - об.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

Handwritten: *Handels*
An, Кому: *Montscharenko*

Gross - Telamon 17

Post - Lützenau
Kreis Calau

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

№ 1720
Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

письмо. пишу. 26 сент.
Знастий дорож
Останнє прохм.
письмо од. Ласий. ма.
тій. пргдо. свій.
Четпа. середичи. прв.
моої. Останнє прох.
м. ії. хартний ії.
матій. пргдо. нз.
Ласий. прв. прг.
до. ії. прв. Останнє.
прох. Останнє.

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:
куди:
куда:

Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Zebro

Pristalinski-

-Bürgermeister

Leberlin

Summy

Ukraine

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Дя пацци моз. писмо. Ото дай отвѣ-
д приши братиѣ изащуйсѣ
мнѣ д твое изащуй нѣтам тсач
знаши дѣ учислѣ старомѣ самѣ
братиѣ прохм д твое отми.
мол жѣа ѣ здорова. того ѣ вам.
жалоу чѣамѣ работѣ братиѣ д
работѣ чѣтлѣе работѣ жѣатн. работѣ
од пѣтн. до дѣтн. часѣм дѣтѣм д
приши пришиѣт мнѣ дѣм чѣас.
новостѣм то пришиѣт мнѣ д
приши братѣ придай приѣтн. приѣ
стѣ д мѣтѣм ѣ прохмѣмѣ ѣ тѣмѣ-
братиѣ. ~~жалоу~~ жѣалоу. жѣалоу жѣалоу до
сѣдѣтѣ жѣдѣ. отвѣтѣм дѣ самѣмѣмѣмѣ

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: _____

Холмчанськ

Неко

Гроц айца I. 167

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Kreis Trautson

Smolenski

Absender:

Montescharenko

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Тяч М 596

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Ukraine

Montescharenko Jakow

Ukraine

Dorf Grope Wistorof
Kreis Lebodin

Lebit Summu

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Добрий день дякую
тому маю душі дама
і дякую перш за все я хоту
вам повідомити що я пока
живаюга в мене не болить
я від вас получила 5 отк.
за які дуже рада і доволю
на маму я живу настара
ні місті. маму я получила
та ту откритку що ви
передали. Ненієна Мару
нісно-меже получила
25/11/1943 р.

Я дуже рада і довольна була що хоч трохи
взнала що ви є живі і ще я рада що хоч думи
була. тепер я вас спрощу чи не взяла була Васи
случайно того адреса тату ви мене питаєте чи не
гола чи небоса то я думаю ви і сами знаєте
чи можна сказати що гола у мене теб що і
браса з дому ну коїщо купила злегенького
а відітвся нібищо збутвся кандали у Марусі теж
самі ще так. Навісті у мене тату ви пишите
що йому хто відбув год то не вірте нікому боже
і правда не відпустять пока замиришся а тоді
видно буде ну зовсім ка пока. Досвідання
привіт вам. Тату мамі Дани, Дуні, Талі.
Бабусі і всім дячукам цілую всіх
кріпко не хотіла раз прощати як що можна
то напишіть зри муравлевої адресі.

Absender:

*Montscharenko
Fakow*

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

*Lager Hartenbauer
Oberbruch Bez. Aachen*

*Montscharenko Fra
N° 596*

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

*Lager Hartenbauer
Oberbruch Bez. Aachen*

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Gontscharenko Lyuba

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту, району праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

Gontscharenko Nikita

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine st. Schostka

Guschewsk hostapze №29

Summskaja

14 сент. 1943.
Здравствуйте мои
дорогие, всего люби-
мые мамочка, папоска
и сестрички Нейк и
Рашка. Пишу вам
открытку, но не знаю
может ли дойдет.
Завучка з почвала

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Они откровітку також не знаю пошлуть ли,
Милая мамочка за мене не беспокоїсь, не так
дорогая, береги здоров'я, а може бути бог даст
ты увидишь своих всех дейей живыми и здоровыми.
Дорогие мои как вы живете, как мои дорогие
сестрички. Неліт мне приснилась как будто ты
со мной в Германии была. И так уже 2 м. у
как я расталась с вами, если бы через
такое время и увидишь, как мама, здоровый
уже или нет? Где работаешь? Пиши обо всем
моя дорогая, а само главное а самое, мне
одно слово о вас, и в конце-то побуду дома.
Ну пока мамочкине. Целую не знаю сколько?
Привет всем близким и знакомым. Ваша дедь Мона

Absender:

Aachen Rhld

Ursner - Weg

Wohnort, nach Zustell- oder Postamt

Ostapbiterlager

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Здравствуйтесь дорогие
праты, мамы, папа,
папа, Валя а такжее и
все наши родичи. Первым
долгом своего письма я
вам сообщаю что мы по-
ка немы и здоровы то-
го и вам желаем. Вера
вашу открытку я полу-
чил за которую я очень
вам благодарю но она
меня неспрадывала
я теперь думаю о всех

Postkarte
Vermerdet
mit Antwortkarte

RUNDFUNK-
STÖRUNGEN!

Zeit Nummer

S. Zida

St. Ludovig 8. 11. 41

Hontseharou Wiera

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Вы писали что нет коровы, нет верени
папа нигде не работает, меня очень тре-
вожит эта жизнь. Вера пиши про Валью
про браточка, и про всех родичей. Как сей-
час маминко здорова, как живет креонод.
Пишите пишит, девочки то есть сестри ма-
я знаю что Анн, Зоя, Вал в Германии но
про остальных незнаю. Пиши чем занимаютс-
теперь наши ребята. Или их нет дома. Вера
пиши какой сейчас у нас урожай. Вера если
можно пришлите пожалуйста табак посылки
из Украины ходят ребята, посылки не бо-
льше по 250 грамм. Больше я не могу дать ниче-
го пока до свидания передавай привет Валь-
маша, папа, Вера, Валерик, и все.
целую крепко, крепко.

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Ostarbeiterlager
Aachen/Rhld. - Gräner Weg

Hontscharsow
Heorh

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Gentscharen Mikhail

Gaisanwerk Sind

Wohnort, auch Zustell- oder Leihort

Gaisanwerk A. Fr. Celovic

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
mit Antwortkarte

An

Herrn:

Почтупов М.
Gentscharen Mikhail

Tschernatki, Tzbinke

Rajon. Simska-Oborot

Ukraine;

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Еще судите
пошасть эту
открытку
но не на
на обороте
там уже коммун
Адрес на обороте
и там же есть
ссылка
19.12.42 года
Почтупов.

Открытка получена 19/8-42 года.
Дорогой мой дядя Яков и здоров
того и вам желаю. Писмо от бывшего
извест племянника Гонгерова Михаила
Константиновича. Я вам впервые сообщу
что скансет матери моей пусай знает
у комиссанта справку что она потеряла
зрение и просит мне скорей сюда
слез эту бумажку пусай заложит в
письмо и просит суда. шлите письмо
келвз будет то на этой открытке
написать на этой открытке и пусай
привезит. писать. ну лучше дождаться
чтобы письмо и пусай дождутся суда
неку это действительно потеряно
зрение стелу до свидания. писал вам
племянник Гонгерова Михаил канетон
19/8-42 года. Гонгер

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

An

Gentshoren Michail

Saintomerk Sind.

Kreis Coblenz

Deutschland.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender: *Sellack*
Waldersee über Aessau
Wohnt, auch Zustell- oder Postamt
Esplanadestrasse 20.

Postkarte

K. Belaschow.

Sum'skaja Gebiet, Sredinabudski Kreis,

Bahnhof Pobeda

Dorf Krasitschna.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postfachnummer

DER FÜHRER
KENNT NUR KAMPF,
ARBEIT UND SORGE.
WIR WOLLEN
IHM DEN TEIL ABNEHMEN,
DEN WIR IHM ABNEHMEN
KÖNNEN

15/VIII-43г. Август. Письмо от вашей мамочки и бабушки из Германии.
Здравствуйте дорогие родные, Бабушка, дядя Никитин тете Паши,
мои маленькие сестрички, Аня и Маша и братишка Вита-
лий. Передаю я вам сердечный привет с пожеланием много
счастия и радостной жизни в будущем мои милые незабы-
ваемые родные. Теперь сообщу я вам, что я, Тонгарова Ю. Илья
и здорова, пишу и работаю в Германии в одного хозяина. Пишу
и пишу. Работа моя легкая, домашняя, только и скучно, что одна,
ведь я сама здесь, не только от родных, а и от родских. Я одна
нахожусь среди немецкой семьи. Я день и ночь думаю о доме
о вас дорогие мои о своей родине, я думаю когда я вернусь и увижу
еще с вами. А здесь еще снится часто мне дедушка, а ведь
Маша мне написала, что дедушка умер. Я очень плачу, я хочу
видеть и говорить с дедушкой, но не могу я видеть и вас. Но
мне, младшей бабушка не беспокойтесь за дедушку, ведь он
умер, его не вернем, а берегите свое здоровье. Ведь я хочу еще
вернуться и встретиться с вами. Но пока на этом кончу.
Новостей нет у меня. Так, как все время нахожусь у дома
Передавайте привет дяде Алексею, тете Проне и их деткам, моим
сестричкам и братикам. А так же привет дяде Фанасию его жене
и деткам до свидания. Целую вас всех. Не обижайтесь, что писю написала
ведь я написала маме, маме и вам, а времени мало

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
mit Antwortkarte

Deutschland

ukraina

Frau Maria Frick

Stadt Putinell

Meckenbuden

Hr. Friedrichshafen
am Bodensee

Kreis Sumy Dorf

Württemberg

Ischerno browka

Gontscharowa

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Anna

4 августа. Здравствуйте мамочка родная
райская и сестренка браток. Я вам писала
получаю все. Пускай мама П. мамочка и вы живете
с мамочкой и пишу пока хорошо. Я очень скучаю
по вам. Сейчас убираю второй раз сено, и
печка, очень много работы. Получаю письма от
всех моих друзей. От мамы не получаю. Мамочка
уже вы не пишите новостей. Я часто
писала с Урши и Мурей. Они тоже пишут хорошо
и пишут все хорошо. Замечу здесь. Мама
прощайте мне за родного папашку. Мама
я как посмотрю на ваши фото. Но замечу
что я даже просыпаюсь вы мне часто
звоните. Мамочка не забывайте об мне, а
беречь свое здоровье, чтоб я повидала вас
родными и родной землей. Доводили
здорово. Живите все все. Доводили
и маме и маме и маме.